

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De annis Abre post morte[m] p[at]ris ca. xliij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

gines dedecarunt: z sicut ab idolo belli cetera traxerunt originē: sic z ab ei⁹ noie generale nomē idolorū. Sicut em̄ dicit⁹ est bel⁹ ab assyrijs sic z alie natiōes fm̄ idiomata lingue sue dixerūt alie bel. alie beel. alie baal: alie baalim. Imo z nomia specificauerūt alie beel: pbezor. alie beelzebub dicitēs S; tādē fert em̄ genealogie sem̄ prosequamur.

De generatiōe Sem. Caplm. XLII.

Em̄ cētum anno

rū erat qm̄ genuit arfaxat biennio post diluuiū. Repugnare huic vī def qd̄ dicitū ē sup̄ āngētesimo āno noe natū Sem. et sexcētesimo iundasse diluuiū. Ergo post diluuiū cētēnari⁹ erat sem: z biennio p⁹ cētū et duoz ānoz. S; mos ē sacre scripture sepe limites numeroz ponere paucis annis si sup̄fuerint tacit⁹: potest ḡ dici q⁹ sem centū annoz erat et duoz: sed duos tacuit scriptura vī noe cū genuit eū āngētoz z duoz vī duo decerant ad sexcētos cū inundauit diluuium. Vel ita legat⁹ lra. Sem centū ānoz erat p⁹ diluuiū: et erat biēnio post diluuiū qm̄ genuit arfaxat. Joseph⁹ aut̄ dicit Sem̄ fili⁹ arfaxat nat⁹ est post annos. xij. facti diluuiū: qd̄ forte vitū scriptoris est. Arfaxat genuit sale cui i luca subdit chathan fm̄. lxx. q̄ condidit sale: q̄ heber a q̄ hebrei dicit⁹ sūt fm̄ iosephum. Tū augustinus dicit Herito q̄ ritur vtrū ab heber dicit⁹ sūt hebrei vī ab abraam q̄st abraei.

Heber genuit phalech z iecraz. Phalech hebraice diuisio eo q⁹ in dieb⁹ ei⁹ p̄ diuisione linguaz diuise sūt gētes z diuisio terraz facta: sed sub isto p̄cipue facta dicit⁹: q⁹ i isto z i filijs ei⁹ remanere lingua antiq⁹: alij quasi ab eo diuisi sūt. Phalech genuit reu vel regau: qui sarug. q̄ nachoz. q̄ thare. Thare cum esset septuaginta annoz genuit abram: nachoz z aram: z est ordo p̄posterus. Aram em̄ p̄mogenitus z abram vltim⁹ fuit: z forte nō genuit eos cū esse huius temporis. sed tūc cepit generare. z suis t̄pib⁹ eos genuit scz p̄ diuisa t̄pa: ita q⁹ tā cētūz viginti annoz erat cū genuit abram q̄ fuit vltimus. In thare terminat scda etas: habēs scdm̄ septuaginta. Bille. lxxij. ānos fm̄ methodū.

Qui inuenit i glosa sup̄ lucā. In quadaz eniteratione generatiōnis chri⁹ d̄ cainā re: partes p̄ quā. m. locū istum correxit.

cllādē: fm̄ hebraicaz veritatem annos. Dcccij. Et tot annos dicit Josephus vsq⁹ ad natiuitatez thare hanc etatem hebrei: sed vsq⁹ ad natiuitatem abre extēdit hec etas. Porro arā genuit loth. z ieschā q̄ z sarat: z melcham: z mortu⁹ ē añ patrē suū i bur chaldeoz. Et ē nomen ciuitatis bur fm̄ iosephū: vbi z hacten⁹ sepultura ei⁹ osidit. Hebrei bur ignē dicit⁹ inde fabulant q⁹ chaldei in ignē p̄ quē traiciebant paruulos piecerāt abzā z arā: q⁹ nolebant ignē adorare: z arā ibi expirāte. abzā dei auxiliō ē liberat⁹. Tū dicit. Ego sū q̄ educi te d̄ bur chaldeoz. Thare ḡ odio habēs terram p̄pter luctū aram: nec valēs sustinere iniurias q̄ fiebant ei vī ignē coleret statuit peregrinari: et dedit nachoz melchā vxorē: abre ḡ sarat: q̄ z loth fratē vxoris in filiūz adopravit: quia sarat sterilis erat.

De egressu thare z suoz de chaldaea.

Ca. XLIII.

Gressus ē ergo

thare cū illis vī irēt i terrā chanaanā venēt⁹ vsq⁹ ad arā mesopotamie ciuitatē. lxx. ponūt charrā: q⁹ cū. b. aspirationē virobiz habeat in grecū vertere nō potuerūt. ch. p̄ vīra: q⁹ aspiratiōe posuerūt. Tū z filiū noe habā dixerūt cham. Inde est q⁹ varie legi⁹ orcb vī choreb. raab vī rachab. Mesopotamia ḡ a circūstentib⁹ aq⁹ nos mē accepit. Deso em̄ medius. potamos aq⁹: sicut aq̄ legia dī q̄st aq⁹ ligata. Et facti sūt dies thare. ccv. annoz: et mortuus est in aram.

De annis Abre post mortem patris.

Capl. XLIII.

Ixit aut̄ domi-

nus ad abram. Egredere d̄ tua tua zc. lxxv. ānoz erat abzā cūz egredere d̄ arā. Joseph⁹ aut̄. Dimisitq⁹ chaldeā cū. lxxv. ānoz eēt dño subēte. vī migraret i chananeā. Si ḡ post mortē patris abram erat annoz. lxxv. p̄z qd̄ dixim⁹ q⁹ thare plus ḡ. lxx. annos habebat cum genuit abzā. Si em̄ in illa etate genuit abram: tūc post mortē patris erat abram. cclv. ānoz. Augustinus tū dicit p̄ recapitulationē hoc esse dictū. Ad huc em̄ viuente patre cum esset. cclv. annoz z abram. lxxv. egressus ē de aram relinque

Libri Genesis

Ibi patrem et fratrem: et in itinere dum iret in mesopotamiam dominum locutum ei et dixisse. Egredere de terra tua, non enim iam es egressus sed animum revertendi ad eam habebat, q. d. Qui egressus es corpore: egredere mente. Hieronymus dicitur vera esse hebreorum traditione que et annos thare ponit, lxx. cum genuit abram: et mortuo patre egressum abram de aram et plurimum esse annorum tunc que moyses dicit: sed annos eius puratos ab illo tempore que dei auxilio euasit ignem chaldeorum: ut id ei repuerit tempus erat, et que professus est dominum spernens idola chaldeorum. Et dicit iosephus, iam recidebat vita hominum paulatim declinans usque ad moysen in quem terminum vite que constituerat dominus confirmavit: Centum enim et xx. annorum moyses mortuus est.

De aduentu Abre in terram chanaan.

Capitulum XLIII.

Ulit ergo abra

et sarai et loth: et animas que fecerat in aram. I. animam que ibi adquisierat et intrauit terram chanaan, et venit ad siche que corrupte siche sepe legitur: et ad vallē illustres que pentapolis dicebat tunc a. v. vrbibus sodo moz que nunc mare salis vel mortuum dicitur: quod nulli eo viuit: et nihil in eo mergi potest habes animam: vel lacus asphalti. I. bituminis quod dicitur iudaicum vel vallis salinarum apparuitque ei dominus et dixit ei. Semini tuo dabo eam hanc. Qui edificauit ibi altare domino. Ibi apparuit ei. Inde de eo sic loquitur iosephus alt. Primum superstit deum unum creatorem esse cunctorum pronuntiare et hominum opiniones que ceteri de deo habebant in nouare et imutare perualuit. Hec autem conijciebat per terre passiones et mars: et ea que contingunt circa solē et lunam: et ex omnibus que circa celum semper eueniunt. De eodem herosus meminit dicens. Post diluuium decima generatio fuit apud chaldeos vis in celestibus rebus experta. Inde transgreddens abra tetedit tabernaculum inter bethel et hani et edificauit ibi iter altare domino. Et precibus abra vadens ultra progrediens ad meridiem: sed que iuerit subter moyses breuitatis causa vel que

notum: et habitauit in damasco. Unde et nomen eius usque nunc in ciuitate damascena habet in gloria. Et vice ostendit que ab eo dicitur habitatio abram. Unde nicolaus damascenus. Abra regnauit in damasco veniens aduena cum exercitu de terra que super babilonem dicitur huius chaldeorum.

De descensu abre in egyptum et de reditu eiusdem.

Capitulum XLV.

Acta est autem facta

mes magna in terra chanaan: et descendit abra in egyptum: tunc et libi dicitur egyptiorum ne enim propter speciem mulieris occideret sororem suam eam dixit esse. Et sblata est mulier valde pulchra in domum pharaonis. Abra pro bono vultu fuit egyptii propter eam. De hoc desiderio regis impeditur ne tangeret eam: egritudine et tumultu causarum. Cumque pro salute regis sacrificarent sacerdotes: pro ira dei accidisse significauerunt quod uxori peregrinam iniuriam inferre voluisset. Uocantque pharao abra et dixit ei. Cur non indicasti quod uxor tua esset. Ecce uxor tua: accipe eam et vade. Et precepit regi: uxoribus suis ut deduceret eum. Erat enim diues valde in auro et argento: in uis et ancillis et in iumentis. Arithmetica sanes que dicitur astrologia sunt egyptiis tradidit ante eis ignota a quibus perueniunt ad grecos. Reuersusque est abra usque ad locum ubi fixerat tabernaculum inter bethel et hani. Partitusque est eum cum loth dum pastores eorum in se ritarent pro pascuis: optiones etiam percipit loth. Et eleuas loth oculos: et uidit regionem iordanis congruam sibi: et moratur ei optulit sodomorum. Abra pro descendit ad puallem mare in terra hebron et habitauit ibi. fecitque ibi altare domino. Hebron ciuitas est que et ca riatharbe dicitur. id est ciuitas quattuor. Arbei quattuor: carthage ciuitas: ibi enim sepulchrum est adam maximus: et abram isaac et iacob cum uxoribus suis. Hanc breuiter aner et escolfres erant et confederati sunt abre. A primogenito eorum vallis cognominata erat habitabat autem ibi abram circa quercum vel terebinthum: cuius radices apud

Hebron interpretatur coniugium vel coniugium quod quattuor patriarche cum uxoribus suis ibi inclinati fuerunt. Hec interpretatio reperitur in quadam glossa in actibus apostolorum. Vnde leges consuluit ut in historiis poneretur: quod et se fecisse dicit.

Arbor illa finem hieronymum usque ad tempus theodosii imperatoris